

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΦΥ6755	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΣΤ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γραμματική της Νέας Ελληνικής		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
<i>ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ</i>	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://ecourse.uoi.gr/course/view.php?id=449		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Στόχος του μαθήματος είναι η περιγραφή της γραμματικής της Νέας Ελληνικής από το πρίσμα της σύγχρονης γλωσσολογικής επιστήμης. Καλύπτονται τα βασικά επίπεδα γραμματικής – φωνολογία, μορφολογία και σύνταξη – καθώς και τα διεπίπεδα, όπως η μορφοφωνολογία και οι σχέσεις σύνταξης, σημασιολογίας και πραγματολογίας.

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση:

- να περιγράφουν τη δομή και τους κανόνες της ελληνικής γλώσσας σε όλα τα επίπεδα γραμματικής ανάλυσης (φωνολογίας, μορφολογίας, σύνταξης, σημασιολογίας και πραγματολογίας)
- να αναγνωρίζουν τη διάκριση (γλωσσική και εξωγλωσσική) ανάμεσα στην πρότυπη γλώσσα και τις κοινωνικές και γεωγραφικές ποικιλίες της ελληνικής
- να διακρίνουν τη διαχρονική από τη συγχρονική περιγραφή της ελληνικής
- να αντιλαμβάνονται τη διάσταση ανάμεσα στη γλώσσα ως σύστημα και γραφική της αναπαράσταση

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(2) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στόχος του μαθήματος είναι η περιγραφή της γραμματικής της Νέας Ελληνικής από το πρίσμα της σύγχρονης γλωσσολογικής επιστήμης. Καλύπτονται τα βασικά επίπεδα γραμματικής – φωνολογία, μορφολογία και σύνταξη – καθώς και τα διεπίπεδα, όπως η μορφοφωνολογία και οι σχέσεις σύνταξης, σημασιολογίας και πραγματολογίας.

Συγκεκριμένα συζητούνται τα ακόλουθα θέματα ανά ενότητα:

Ενότητα 1. Εισαγωγικά.

- Η νέα ελληνική γλώσσα. Ιστορικά και κοινωνιογλωσσικά στοιχεία. Δημοτική και καθαρεύουσα. Διαλεκτικές ποικιλίες της ελληνικής.
- Το σύστημα γραφής της Νέας Ελληνικής.

Ενότητα 2. Φωνολογία I & II

- Επανάληψη βασικών εννοιών: φώνημα, αλλόφωνο, ελάχιστο ζεύγη
- Κατηγοριοποίηση φωνηέντων / συμφώνων
- Τα φωνήματα της νέας ελληνικής.

Ενότητα 3. Μορφοφωνολογία

- Φωνολογικά καθορισμένη αλλομορφία
- Φωνολογικές διαδικασίες κατά τον σχηματισμό λέξεων (αφομοίωση, ανομοίωση, επένθεση, συναίρεση κλπ).
- Υπερτεμαχιακά χαρακτηριστικά: ο τόνος.
 - Τονικά σχήματα (stress patterns) στο κλιτικό παράδειγμα
 - Τονικά σχήματα (stress patterns) στον σχηματισμό σύνθετων λέξεων

Ενότητα 4. Μορφολογία I

- Επανάληψη βασικών εννοιών:
- Μόρφημα – αναγνώριση μορφημάτων
- Κατηγορίες μορφημάτων: προθήματα, επιθήματα, δεσμευμένα και ελεύθερα μορφήματα
- Ειδικές κατηγορίες μορφημάτων: ενθήματα, διενθήματα, ασυνεχή μορφήματα

Ενότητα 5. Μορφολογία II (Κλίση)

- Μορφολογικά χαρακτηριστικά
- Ρηματικό πεδίο: ο χρόνος, το ποιόν ενέργειας, φωνή/διάθεση, εγκλίσεις και τροπικότητα
- Ονοματικό πεδίο: το γένος (σε ουσιαστικά, σε επίθετα και άλλα κλιτά ονοματικά στοιχεία), το γένος στους νεολογισμούς και τα δάνεια.

Ενότητα 6. Μορφολογία III

- Παραγωγή
- Σύνθεση

Σύνολο Μαθήματος	
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i></p> <p><i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i></p>	<p>Γραπτή τελική εξέταση που περιλαμβάνει: Ερωτήσεις ανάπτυξης Ερωτήσεις σύγκρισης Ερωτήσεις κριτικής αξιολόγησης</p>

(4) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>Προτεινόμενη γενική βιβλιογραφία:</p> <p>Ράλλη, Αγγελική. Μορφολογία. Αθήνα: Πατάκης.</p> <p>Φιλιππάκη-Warburton, Ειρήνη (1992). Εισαγωγή στη Θεωρητική Γλωσσολογία. Αθήνα: Νεφέλη.</p> <p>Χατζησαββίδης, Χ. (2012). Νεοελληνική γραμματική: θεωρητικές βάσεις και περιγραφή. Αθήνα: Βάνιας.</p> <p>Fromkin, V., Rodman, R. & Hyams, N. (2010). Εισαγωγή στη Μελέτη της Γλώσσας. Μτφρ. Βάζου, Ε., Ξυδόπουλος, Γ.Ι., Παπαδοπούλου, Φ. & Τσαγγαλίδης, Α. Αθήνα: Πατάκης.</p> <p>Ιστοσελίδα για την ελληνική γλώσσα και γλωσσολογία: http://www.greek-language.gr/greekLang/index.html</p>
